

## Lucas 24 : 21a en 26

### 1 ongeloof van de Emmausgangers

#### 2 onderwijs van Jezus

Gemeente,

Soms praat iedereen erover. Na een toets of tentamen praat iedereen na over hoe het was, hoe het ging. Na een wedstrijd van je club praat iedereen na over hetzelfde: hoe het verliep, welke kansen er waren. Na een aankondiging van ontslag of reorganisatie praat iedereen op het bedrijf erover. Zou je dan niet mogen verwachten dat na een kerkdienst iedereen over hetzelfde praat: over de woorden Gods. Op weg naar huis, thuis, op de koffiegroep. Wat deed het jou, mij sprak dit aan, ik werd hierdoor geraakt, het leek wel of ik er niets aan had, hoe kan dat nou?

#### 1 ongeloof van de Emmausgangers

De twee Emmausgangers deden het in elk geval wel. Geschokt door Jezus' sterven en begrafenis, verbaasd door berichten dat Hij zou zijn opgestaan. Ze zijn die dag nog gebleven in Jeruzalem. Maar eind van de middag gaan ze naar huis. Jezus is niet verschenen, het is bij geruchten gebleven. Nou gaan ze maar naar huis. En ze praten, ze stellen elkaar vragen, ze hebben ook wel wat verschillende gedachten, hoe kan het zo gegaan zijn, hoe kan dat graf dan leeg geweest zijn, hoe kan het zo afgelopen zijn. Wat zo mooi begon, Jezus' optreden in Israel, is zo hopeloos geëindigd. Hun geloof wankelt. Hebben we ons dan vergist in Hem? Is het alles vergeefs geweest? Hun geloof is een meertje waar de storm doorheen loeit. Golven van onrust en vertwijfeling. Hun geloof is als een plank die op doorbreken staat, zo zwaar belast met twijfel. Ze raken er niet over uitgepraat. Hun hele bestaan kreunt en kraakt in zijn voegen. Misschien raakt het aan ons leven vanmorgen. Stel je toch voor dat we ons vergist hebben, dat het niet waar is, alles vergeefs geweest is, bedrog, inbeelding, fantasie.

Het kan nog erger. Namelijk dat je aan die twijfel gewend raakt. Dat die twijfel chronisch is geworden en je kan er goed mee leven. Je twijfelt aan God, aan de opstanding, aan je deel aan genade, maar je kan er goed mee leven en houdt het er eigenlijk prima in uit. Dat is vele malen erger.....

Waar de nood het hoogst is daar is de redding nabij. Jezus voegt zich bij de Emmausgangers. Hij is de medelijdende Hogepriester in alle dingen verzocht geweest gelijk als wij om ons te hulp te komen ter bekwamer tijd. Geen minuut eerder, geen minuut later. Maar: hun ogen (vs 16) werden gehouden dat zij Hem niet kenden. Ze merkten het niet dat Jezus

Zich bij hen voegde en met hen inliet. Dat kan soms: dat de Heere begint je te bij te staan, maar je hebt het nog niet door. Een bepaalde gebeurtenis, een bepaalde ontmoeting, waar je nog niks achter zoekt. En later als je terugkijkt zeg je: ja, toen, toen begon de Heere al, dat heeft Hij ervoor gebruikt. Achteraf. Toen het gebeurde zocht je er niks achter en verwachtte je er niks van. Maar: de Heere zag al eerder naar je om dan je wist.

En dat was in elk geval hier ook heel nadrukkelijk de bedoeling van de Heere Jezus: hun ogen werden gehouden staat er uitdrukkelijk bij. Wérden gehouden. Door wie? Door de Heere Zelf. Anders zouden ze Hem toch wel herkend hebben? De discipelen herkenden Hem toch ook toen Hij verscheen? Maar dat mocht niet. En dat lijkt vreemd. Net zoals de manier waarop Jezus begint hen aan te spreken. Want kijk, je zou toch zeggen, die 2 mannen kunnen niet geloven dat Jezus is opgestaan, kunnen niet verklaren dat het graf leeg gevonden is. Nou, wat zou je dan denken? Dat Jezus bij hen komt en zegt: beste mensen, kijk eens: Ik ben het. Hier, Ik leef, Ik loop naast jullie. Twijfel niet meer: Ik leef, kijk maar. En in 2 seconden alle twijfel opgelost. Maar dat doet Jezus niet. Waarom niet? Jezus geeft hen eerst onderwijs. Opent de Schriften voor hen, laat het licht van de Schriften op Zijn sterven vallen, en pas daarna laat Hij Zich herkennen: en hun ogen werden geopend, vers 31. Zij, wij hebben allereerst onderwijs nodig uit de Schrift. Want wat heb je eraan als Jezus naast je loopt, staat? Wat heb je eraan als je een verschijning zou krijgen van Jezus of van een engel? Wat heb je eraan als je niet weet waarvoor Jezus gekomen is? Als je niet in waarachtig geloof Hem aanroept voor je schuld? Ik kan een geweldige ervaring hebben gehad, Jezus zou naast mij kunnen zitten aan mijn bed, maar ik ga verloren, ik kom eeuwig om, als ik niet weet waarvoor Hij is gekomen, waarvoor ik Hem nodig heb. Elke ervaring, elke verschijning los van schuldvergeving en smeking om genade is geen grond. En het is vreselijk als je er je grond van maakt. Als je zou denken, omdat ik wel eens iets ervaren heb, omdat ik een engel gezien heb, is het vast goed met me, ben ik niet bang meer om te sterven: daarmee bedrieg je jezelf. Dat kan geen grond zijn. Daarom: onderwijs. Onderwijs om uit het draaikolk van gedachten te komen.

Want een draaikolk was het bij die Emmausgangers, kan het zijn bij ons. Eigenlijk hebben ze twee putten waar ze in wegzinken. De eerst is in vers 21: en wij hoopten dat Hij was Degene Die Israel verlossen zou. Op zich was daar niets mis mee met die gedachte. Want Zacharias zingt

er ook van in zijn lofzang. Want ze hebben dat niet zo opgevat dat ze dachten aan een verlossing van de Romeinen. Dan zouden ze al veel eerder afgehaakt hebben en niet bij de Zijnen gebleven zijn. Nee, zij hadden daar wel de hoop voor vanuit de beloften van de Schrift: dat Davids koningshuis zou worden opgericht. De vervallen hut van David zou weer hersteld worden. Een koning uit Davids huis, rechtvaardig, wijs en zacht. En het volk zou weer terugkeren tot de dienst des HEEREN. Onder deze Koning de HEERE dienen in Zijn heilige tempel. De beloften uit de Schrift zouden vervuld worden. Alleen: zij hadden daar zo hun eigen gedachten over gehad hoe dat gebeuren zou. Net als wij zo vaak: in een rechte lijn. Rechtstreeks omhoog. En daar paste niet in dat overpriesters en oversten Hem verwerpen en doden zouden. Dat God dat toe zou laten, dat Jezus dat met Zich liet doen. Wij denken zovaak in die rechte lijn. Maar de 'V' van verlossing gaat zó! Eerst omlaag en dan omhoog. Wij zien zovaak die rechte lijn voor ons: bij de vervulling van Gods beloften van de Heilige Doop in ons leven. In het leven van onze kinderen. Linea recta. In ons leven. Steeds dichterbij God voor ons gevoel. In het leven van onze kinderen: regelrecht Zijn Koninkrijk in. In het leven als we de HEERE mogen kennen: vaderlijke zorg die ons koestert, zegen die ons meer en meer van God laat merken, die ons heiliger en heiliger maakt. Zo zien wij dat voor ons, die vervulling van Gods beloften. En als God dan op Zijn manier verlossing werkt: het lijkt eerst de andere kant op te gaan. We voelen ons verlaten van God, ons kind dwaalt af, we krijgen kastijding, verlating, diepere ontdekking, dan weten we niet hoe we het hebben: waarom laat God dat toe, hoe kan Jezus het zover laten komen?

En het tweede waarin ze wegzonken zeggen ze in vers 24 teleurgesteld: maar Hem zagen ze niet. We hebben er sommigen van ons op uitgezonden, om dat bericht van die vrouwen over dat lege graf en die engelen te bezien, maar die hebben niks gemerkt. Je zou toch zeggen: als Jezus opgestaan was, had Hij Zich toch wel laten zien aan hen. Dan was toch het moment geweest om ze te overtuigen. Maar Hem zagen ze niet: maar Jezus liet niets van Zich merken. Dat kan zo tegen je verwachting in zijn: dat Jezus toen en toen niets van Zich liet merken. Toen het er zo om spande, toen het zo'n kruispunt was, toen je Hem zo zocht, maar: Hij liet niets merken. De hemel bleef dicht. Er kwam geen genezing of herstel of keer ten goede. Er kwam geen openbaring in het hart die overtuigde en terugbracht. Maar Hem zagen ze niet, Hij deed niets, Hij liet het moment

waarvan ik dacht, nu moe het, voorbijgaan.

Gods wegen gaan niet altijd in rechte lijnen omhoog. Het gaat wel eens als de letter 'V'. Eerst naar beneden, en achteraf ze je dan: ja het ging eerst naar beneden en daarna omhoog. Maar als het alleen nog maar naar beneden gaat, dan kun je denken en voelen: dit gaat niet meer omhoog, dit kan niet meer goedkomen, wie zegt me dat het weer een keer omhoog gaat? Het lijkt wel een vrije val, een bodemloze put. En zo leert de Heere in elk geval dit: als de Heere niet ingrijpt dan eindigt het in de draaikolk steeds verder omlaag. Totdat alles verstikt en vermoord. Als mijn geloof het houdt, en dat mijn geloof het gehouden heeft, is enkel door Hem. Doordat Hij niet loslaat wat Zijn hand begon.

## 2 onderwijs van Jezus

Maar de HEERE laat niet varen de werken Zijner handen: we beginnen er elke kerkdienst mee. Die niet laat varen de werken Zijner handen. En dat de Heere door onderwijs te geven. De Schriften te openen. Nóg houdt Hij hun ogen dicht. Nóg zegt Hij niet: maar beste mensen: kijk eens, kijk eens Ik ben het, Ik leef. Geen verschijning of gevoel. Kijk, daarmee zou je eventjes geholpen lijken, maar als Hij daarna weer weggaat en het gevoel wegvalt, dan zou je weer terugvallen in die draaikolk. Daarom: onderwijs. Voor die Emmausgangers en ook voor ons. Onderwijs dat in elk geval uit 4 elementen bestaat. Ten eerste: Jezus verwijt hen, en ons, dat wij zo traag zijn om te geloven al hetgeen (vs 25) de profeten gesproken hebben. Al hetgeen. Alles dus. Daarom zijn ze nu zo'n prooi van wanhopigheid en vertwijfeling. Ze hadden wel wat van de Schriften opgenomen, maar niet alles. En dat kan zoveel narigheid geven. als je een halve waarheid hebt onthouden. Dat kan je in een put laten zakken of op drijfzand laten lopen. Twee voorbeelden: Johannes 6:37 Prachtige tekst. Al wat Mij de Vader geeft zegt Jezus zal tot mij komen en die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen. Houd vast al wat er gesproken is, niet de helft: Al wat Mij de Vader geeft zal komen. Ja, als je nou maar door de Vader gegeven wordt. En als je komt als je dan maar uitverkoren bent, anders is het toch vergeefs: put. Ook niet alleen de andere helft: wie tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen. Zie je wel, je hebt het zelf in de hand. Als je maar wilt komen. Drijfzand.

Ander voorbeeld. In de Bijbel staat: God is liefde. Er staat ook in: onze God is een verterend vuur. Als je niet gelooft al wat er geschreven staat kom je in een put: verterend vuur en meer niet. Of op drijfzand: God is toch liefde, meer niet. Wie niet gelooft al wat er geschreven staat stelt

zich bloot aan verschrikkelijke draaikolken of drijfzand.

Ten tweede: Moest de Christus niet lijden en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan? Dat lijden van Jezus, zo onverklaarbaar voor de Emmausgangers, dat moest. Moest om drie redenen: ten eerste omdat de Schriften het voorzegt hadden. Dat hadden ze kunnen weten als ze alles hadden geloofd wat de profeten hadden gesproken. Denk aan de rechtvaardige in de Psalmen. Die altijd in lijden was, vervolgd werd. Hoeveel te meer dé Rechtvaardige. Denk aan de ceremonien in de tempel: lammeren, priesters, die offers brachten. Denk aan de beloften over bv de Knecht des Heeren. Alzo stond geschreven. Het moest ook vanwege de raad van God, de Vader. Zo had God het bepaald. Dat Zijn Zoon volmaakt gehoorzaam zou zijn. Gehoorzaam tot de dood. En daarom zou sterven. In die weg het leven en de Heilige Geest verwerven zou. En dat moest vanwege onze schuld. Omdat schuld voldaan moet worden. De rekening betaald moet worden. Een rekening kapotscheuren helpt niet. Hij moet voldaan worden, door jezelf of door een ander. Moest de Christus niet lijden? Alleen zo kan Hij Verlosser zijn en Gods beloften vervullen. Alleen zo. Wat doet dat met ons?

Heel wat? of niet? Stel je voor dat je in de kamer rustig zit te lezen. En dan hoor je, zie je dat de brandweer de straat in komt gereden en stopt voor je huis. En de brandweermannen springen uit, rollen slangen uit, gebruiken een hoogwerker, en één van hen belt aan. We moeten hier zijn. Dan kun je zeggen, och ja als jullie dat vinden, ik ga verder lezen hoor. Ik geloof niet dat er echt wat is. Jullie spelen maar poppenkast. Je kan ook zeggen: laat eens zien dan, waar is er brand. En je laat je meenemen om te zien dat de vlammen uit het dak slaan.

Jezus moest lijden en sterven en in de prediking stopt Hij voor je levenshuis. En in de prediking wordt aangebeld: hier moet Ik zijn. Denkt u dan: och ja, 't zal wel. Allemaal poppenkast. Ik blijf lekker mijn leven leven, niks aan de hand, laat me met rust. Allemaal ophef om niks. Dat zeg je dan tegen Jezus als je maar doorleeft. Allemaal poppenkast Uw lijden en sterven en al die preken. Storm in een glas water. Of: zou u, jij dan niet zeggen: Heere, neem mij mee en laat me zien waarom dat moest, waarom U daarmee voor mijn levenshuis komt staan. Heere, laat mij zien waarom dat moest, wat mijn schuld is, hoe groot mijn schuld is, laat het mij zien Heere. Dat ik zondaar ben, onder de vloek ben, open mijn ogen, laat mij zien in mijn leven waar er allemaal brand is, uitslaande brand, smeulende

ondergrondse brand.

Derde les. Moest de Christus niet lijden en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan? Zijn heerlijkheid staat in dienst van Zijn lijden. Waarom is Jezus opgestaan? De catechismus belijdt in zondag 17 prachtig: opdat Hij ons de gerechtigheid die Hij door Zijn dood verworven had zou kunnen uitdelen. Zijn opstanding staat in het kader van Zijn lijden en sterven. Hij is opgestaan om zondaren te brengen tot Zijn lijden. Om door Zijn Geest te leiden tot Zijn kruisdood. Daarvoor stond Hij op! Om zondaren te doen zien: dat lijden moest. Vanwege mij: mijn zonden waren het. Mijn zonden waren de geselslagen en de doornen in de kroon, de vuistslagen op Zijn kin en de spuug op Zijn gezicht, de spot in Zijn ziel, de spijkers in Zijn handen. O wees mij genadig, want het was door mij, Heere Jezus. En het moest vanwege de Vader. Die wilde dat zo. Die wilde Zijn Zoon ervoor geven. Die wilde zo de schuld wegdoen en de weg openen. O, wat bent U goed en genadig. Wat is Uw liefde groot en wonderlijk. De Opgestane leidt tot Zijn lijden en kruisdood. Daarvoor stond Hij op. Hebt u Hem zo nodig? Is de Opgestane u daarom lief geworden? Omdat Hij leidt tot Zijn offer. Mij, blinde, ongevoelige, ongelovige. Hij leidt blinden, ongevoeligen, ongelovigen. Hebt u zo'n Opgestane nodig? Hier is Hij!

Vierde les. Als de Christus door lijden moest ingaan in Zijn heerlijkheid, zou dat dan ook niet het stramien zijn voor al de Zijnen? Door lijden tot heerlijkheid. De 'V' van verlossing is dan toch niet vreemd? Door lijden tot heerlijkheid. Niet de kortste weg, linea recta. Niet doen wat wij hopen. Je zou kunnen zeggen: je gebed is een spiegel van je hoop. Waar je op hoopt, wat en hoe je het graag wilt, dat weerspiegelt zich in je gebed, daar bid je om. Doch wij hoopten, maar het gebeurde niet. Het ging anders. Maar Hem zagen ze niet. Hij greep niet in toen wij dachten: nu is het er de tijd voor, nu is lange wachten niet meer goed, dan gaat het te ver. Door lijden tot heerlijkheid. Lijden, en dat kan lichamelijk zijn, psychisch, geestelijk om gehoorzaamheid te leren, om te oefenen in volharding, om te louteren, te zuiveren van eigendunk en steunen op eigen inzicht, om te leren verlangen naar de hemelse heerlijkheid en volmaaktheid. Door lijden tot heerlijkheid. Het bracht Johannes de Doper ooit aan de rand van de vertwijfeling: zijt Gij Degene Die komen zou of verwachten wij een ander? Maar: de Heere Jezus handelt naar de Schrift. In zijn lijden en sterven ging Hij het spoor van de Schrift, in Zijn opstanding gaat Hij het spoor van de Schrift, als Opgestane handelt Hij

naar de Schrift. Dan mag er veel van Hem verwacht worden, maar: er zijn ook dingen die pas straks, na de wederkomst te verwachten zijn. En er zijn ook dingen waar geen belofte voor in de Schrift staat, dus daar is geen garantie voor dat je dat zeker kunt verwachten. Hij handelt in het spoor van de Schrift. Door lijden tot heerlijkheid. En in het lijden richt Hij op de heerlijkheid. Leert Hij de heerlijkheid verwachten, en naar de heerlijkheid uitzien. Zo doet Hij, zo werkt Hij! Naar de Schriften.

Toen opende Hij hun ogen en zij kenden Hem. Toen pas. Toen zij het licht van de Schrift op Hem en hun weg ontvangen en gezien hadden. En weer gaan ze terug, om het te vertellen. Reken maar dat ze weer heel de weg gepraat zullen hebben. Als je Jezus ontmoet heb je wel wat te zeggen toch? Op weg naar huis, thuis, op koffiegroep. Wat arm als dat niet gebeurt. Is er dan niets te vertellen tegen elkaar? Is dan de ontmoeting met Jezus zo geruisloos dat er niets over te vertellen valt? Zo ver van ons hart dat onze mond er nooit van open gaat? Wat moeten onze kinderen dan wel niet denken? En onze collega's? Als er nooit wat over te zeggen valt over die ontmoetingen met Jezus in de kerk en in Zijn dienst?

En ze vertellen het de anderen. En je zou het kort samen kunnen vatten. Jezus, de Opgestane. Hij deed niet wat ik hoopte, maar Hij leerde me hopen op wat Hij deed. Hij deed niet wat ik hoopte, maar leerde me hopen op wat Hij deed.     Amen